

Deres ref.	Vår ref.	Dato
201100820-/CSH	Sos0811/VA	25.08.11

Velferdsalliansens høringsuttalelse vedr. forskrift til lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Velferdsalliansen anser ikke den forelagte endring av forskriften som et viktig dokument overfor målgruppen den er tiltenkt for. At Regjeringen nok en gang ignorerer de signaler de fikk i fjor på et høringsmøte i plenum om forskriftsendringer av hele rundskrivet av 1991 viser at de er mer opptatt av små formalendringer i stedet for en revisjon av rundskrivet og virkemidler som hjelper.

Da kvalifiseringsprogrammet ble lansert i 2005 av daværende statsråd, som en velferdskontrakt mellom den nye velferdsetaten og brukeren med et bredt spekter av virkemidler hvor både gjensidige rett og plikt fra begge parter skulle være viktig, ser vi at Regjeringen fjerner seg lenger vekk fra intensjonen med kvalifiseringsprogrammet overfor målgruppen med avgrensningen til noen få utvalgte kapitler av loven i forelagte forskriftsendringer.

At Regjeringen fortsatt ikke har en aktiv inkluderings strategi, kun en aktiviseringspolitikk hvor arbeidsmarkedet pr. i dag ikke har kapasitet eller viser tilstrekkelig vilje til å ta imot de som gjennomfører programmet, viser at Regjeringen fortsatt ikke har vilje eller evne til å lytte til aktører som har fortalt hva som er brukernes behov.

Kvalifiseringsprogrammet og to års begrensning:

I 2 års begrensningen ligger det verdighetskriterier og ikke velferdspolitiske kriterier til grunn. Inngangskriteriet om en maksimal periode på 2 år sammenfaller ofte ikke med livsløpet til de som kvalifiseringsprogrammet er tiltenkt for når de av ulike grunner hadde hatt behov for en lengre programperiode. Å bli ansett som verdig og ha rigide kvalifiseringsregler for programmet fører ikke brukeren lenger fram i tilnærmingen mot ordinært arbeid. Vi ser og at en kjeding i forhold til andre arbeidsmarkedstiltak vil fortsette den kasteball problematikken som har vært de siste ti årene også før NAV – reformen, hvor kommunen i størst grad skyver brukerne foran seg og overfører de til statlige tiltak for å spare kommunale kroner.

Velferdsalliansen er negativ til departementets forslag om å benytte begrepet *arbeidstrening* i stedet for *arbeidsrettede tiltak*. Velferdsalliansen deler ikke departementets begrunnelse for forslaget, og vurderer tvert om at det er en styrke at begrepet *arbeidsrettede tiltak* kan tolkes vidt. Det er nødvendig at brukerne og Navs ansatte har et vidt spekter av tilgjengelige tiltak som kan benyttes i kvalifiseringsprogrammet. Det er et grunnleggende prinsipp at tiltakene skreddersys til hver enkelt bruker, og brukeren må gis reell medbestemmelse. Dersom begrepet arbeidstrening innføres, vil det etter vår mening legge sterke føringer på programmets innhold, og det vil i mindre grad være mulig å tilpasse programmet ut fra den enkeltes behov.

Velferdsalliansen mener det er grunn til å se på den foreslåtte lengden som "arbeidstrening" anslås å vare. Når det legges opp til at "arbeidstrening" skal inngå i programmets annen halvdel, vil det bety at deltakerne på programmet bruker ett av programmets to år på en praksisplass. Dette er lang tid, og vi ber om at departementet vurderer om kravet om lengden bør reduseres.

Det er avgjørende at "arbeidstrening" oppleves som en reell kvalifisering for den enkelte bruker. Det er viktig at både lengde og innhold i "arbeidstrening" fastsettes ut fra individuelle hensyn, for å sikre at kvalifiseringsprogrammets "arbeidstrening" ikke utvikler seg til å bli en ny variant av kjeding av praksisplass uten tarifflønn i andre enden. Mange av dem vi representerer sier at de er lei av å være utplassert gjentatte ganger i fullt engasjement hos arbeidsgivere på praksisplass, samtidig som det opp gjennom årene har vært utstrakt misbruk av ordningen arbeid for sosialhjelp i kommunene. Tarifflønn og bruk av lønnstilskudd for ordinær sysselsetting bør være en bærebjelke i tiltakskjeden i kvalifiseringsprogrammets andre år. Tiltakene som tilbys både på kvalifiseringssiden og praksissiden må være etterspørselbasert og ikke tilbudsstyrt fra etaten/ tiltakstilbyderne. Målet er å få tiltak som treffer og som har karakter av individuell AMO – arbeidsmarkedsopplæring og evnestyrt og motivasjonsstyrt praksis utplassering.

Barnetillegg: SIFO beregninger og forskningsbaserte satser må legges til grunn. Vi forventer ikke at Regjeringen skal innse at de skaper økte skiller og utenforskap blant de oppvoksende generasjoner med sin notoriske barbering av barnetilleggene og frysing av barnetrygden. Men realiteten er at gapet mellom tilnærmet 0,6 G- Grunnbeløpet som er de reelle kostnader og 27 kr. dagen i barnetillegg skaper mangel og muligheter til å delta i normale aktiviteter for barn i økonomisk marginaliserte familier med barn.

Når Regjeringen i sitt framlegg i tillegg fremmer forslag om jfr. § 10 om adgang til å utbetale barnetillegget på kr. 27 dagen til Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsentral i stedet for å la de gå til minimal kostnadsdekning av oppfostring av barnet ser vi at det er manglende respekt for menneskeverdet som ligger i forslaget fra Regjeringen til ny forskrift.

I tillegg er grunntakelsen på 2G for kvalifiseringsprogrammet 80.000 kr. (1G) for lav til å bringe deltakere i kvalifiseringsprogrammet over en netto inntekt over EUs fattigdomsgrense.

For Velferdsalliansen/ European Anti Poverty Network Norway

Johanna Engen (Sign)

Styreleder

Saksbehandler: Dag Westerheim (e.f.)

Rådgiver